

Dylan Thomas

Nagy László

DYLAN THOMAS

Dylan Thomas a XX. század legnagyobb hatású walesi énekes. Tanítványa ő a látomásos William Blake-nek, a szimbolista Yeatsnek. Húszéves korában megjelent első versei már sejtetik egy nagy tűzű arkangyal-költő vonásait. Azok közé a kevesek közé tartozott, akik minden percüket költőien akarták leélni. Dylan Thomas élete így lett különös legendsorozat, s mert hiányzott belőle az önkímélet: végzete korai és tragikus. Gyönyörű fizikumát az alkohol gyalázta ronccsá. 1953-ban, amerikai körútján delíriumban halt meg, de röviddel ezelőtt, mint mondják, egy rózsacsokorra bukva megvakult. 39 éves volt ekkor, s hogy hány megíratlan remekművet vitt sírjába, azon hasztalan töprengünk. Az életmű azonban így is teljes. Nagy organikus egység, mintha a világmindenség energiái működneek benne. De Dylan Thomas a kozmosszal birkózik, azt gyúrja a verseibe, egyetlen szent cél érdekében: minden az embert szolgálja. Témái az örök költői témák: szerelem, születés, halál, kozmikus méreteikben sem vesztek el emberi vonásaikat. A század legszegyenteljesebb korában, a második világháború alatt, s később is, már az atomhisztéria kezdetén, megőrizte emberi hitét – s dobogóról dobogóra lépve szenvedéllyel hirdette is azt. Amikor a költők közül sokan nihilbe fordultak, ő így vallott: A világ sosem marad ugyanaz, ha egy jó vers hozzáadódott. A jó vers segítségére van a mindenség formájának és értelmének átalakításában. Dylan Thomas versei nem egyszerűek, képsoraikkal, gondolatáttrételeikkel sajátosan bonyolultak, valamennyi szünetlen, merész és alázatos küzdelem a világ megragadásáért, példaadás a modern kor emberének.

Dylan Thomas CSÖNDBEN NE LÉPJ AZ ÉJSZAKÁBA ÁT

Csöndben ne lépj az éjszakába át,
Szikrázzon vén korod, ha hull a nap.
Dúlj-fülj, ha megszakad a napvilág.

A bölcs bár végül rendjén lát homályt,
Mert nem volt villám-cikázó ajak,
Csöndben nem lép az éjszakába át.

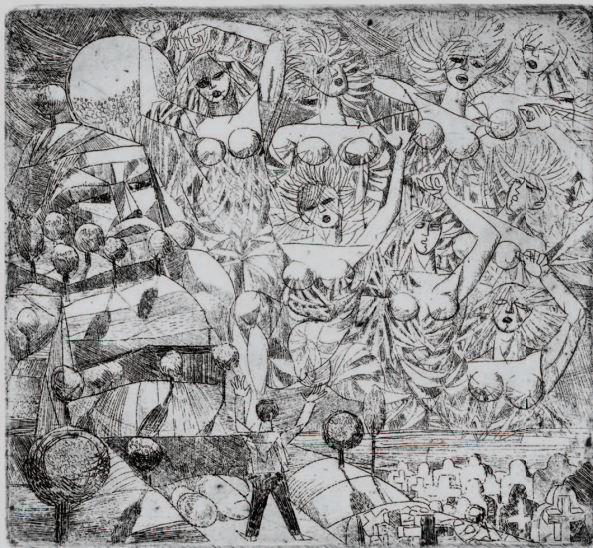
A jó, ki hullám-üttön jajt kiált,
Hogy zöld öblön csepp tett is lángra kap,
Dúl-fülj, ha megszakad a napvilág.

A vad, ki naphoz kapkod s bűg imát,
S ím késve eszmél: csupa kín a nap,
Csöndben nem lép az éjszakába át.

A zord tudja, bár verje vaksiság,
Hogy lehet meteor-szemű ki vak,
Dúl-fülj, ha megszakad a napvilág.

Apám, míg lábad bús oromra hág,
Düh s könny között átkozd vagy áldd fiad.
Csöndben ne lépj az éjszakába át,
Dúl-fülj, ha megszakad a napvilág.

■ Fordította Nagy László

Nagy László: *A fehér óriás tagján*, 1965, cinkkarc Dylan Thomas verséhez (Magántulajdon)

„Itt is felsorakoznak a versek szereplői [ti. Dylan Thomas verseinek Nagy László által készített illusztrációin – a szerk]. Mint egy családi csoportképen, tekintély szerint. Ezek az alakok és alakzatok viszont itt kitöltik a teret, szinte teljesen és szőnyegszerűen. De a részletekből tömeget épít, s a tömegeből kompozíciót. Nevezhetők ezek az illusztrációk grafikai versfordításnak is. A minőség a világos-sötét, a rajzi hálózat finomsága és a mozdulatok szenvedélyének hitelessége pontos átéltségének az eredménye. A tárgyak, drapériák meggyőző térbeliségét láttatja a következetes metsződések által is. Az én talán túlzó vagy pontatlan hasonlatommal élve, Nagy László létrehozta versbéli, költészeti »nagymiséit«, nagy eszmei összefoglalásokat, hatalmas világképhordozó tartalommal, a hatalmilag előírt világkép korszakában.”

(Részlet Vigh Tamás *Nagy Lászlóról mint képzőművészlőről* című írásából. Hittel, 1995/4.)

